บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและวิจัย หน่วยวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง โทรศัพท์ ๐ ๗๕๒๐ ๔๐๖๑
โทรสาร ๐ ๗๕๒๐ ๔๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๘๔.๑๔/๔๑๔ **วันที่** ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอส่งแนวปฏิบัติที่ดีจากการจัดการความรู้ เรื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาจารย์นิเทศ

เรียน

ด้วย หน่วยฝึกงานและสหกิจศึกษา งานวิชาการและวิจัย วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขต ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ เรื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาจารย์นิเทศ เมื่อวันอังคาร ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ นั้น

ในการนี้ จึงขอส่งแนวปฏิบัติที่ดีจากการจัดการความรู้ เรื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาจารย์นิเทศ ให้กับสาขาและหน่วยงาน เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นางสาวกัลยาณี ยุทธการ)
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว

แนวปฏิบัติที่ดี
เรื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาจารย์นิเทศ

****

ความเป็นมาและความสำคัญ

สหกิจศึกษา (Co-operative Education) คือ การศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานในหน่วยงาน ซึ่งเรียกว่าสถานประกอบการอย่างเป็นระบบก่อนสำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ ระหว่างการเรียนการสอนกับการทำงานอย่างมีระบบ โดยให้นักศึกษามีการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ จำนวนไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ ซึ่งสถานประกอบการจะเข้ามาร่วมจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบให้ความร่วมมือเต็มเวลา ทั้งนี้นักศึกษาจะเป็นเสมือนเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานปฏิบัติงานชั่วคราวในสถานประกอบการ นักศึกษาสหกิจศึกษาอาจจะรับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการหรือค่าตอบแทนอื่นตามความเหมาะสมจากสถานประกอบการ

สหกิจศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้และได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ อันจะเป็นการฝึกการประยุกต์ใช้ความรู้ แนวคิด ทฤษฎีสามารถนำไปใช้ในการทำงานจริง เป็นการเติมเต็มการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ที่ดีให้แก่นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาเพื่อเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตามที่ตลาดแรงงานต้องการ

แนวคิดเกี่ยวกับสหกิจศึกษา

<u>แนวคิดที่ 1</u>

ตระหนักถึงการเตรียมพร้อม ด้านการประกอบอาชีพ และการเข้าสู่ระบบการทำงานของบัณฑิตก่อนสำเร็จการศึกษา

<u>แนวคิดที่ 2</u>

การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน

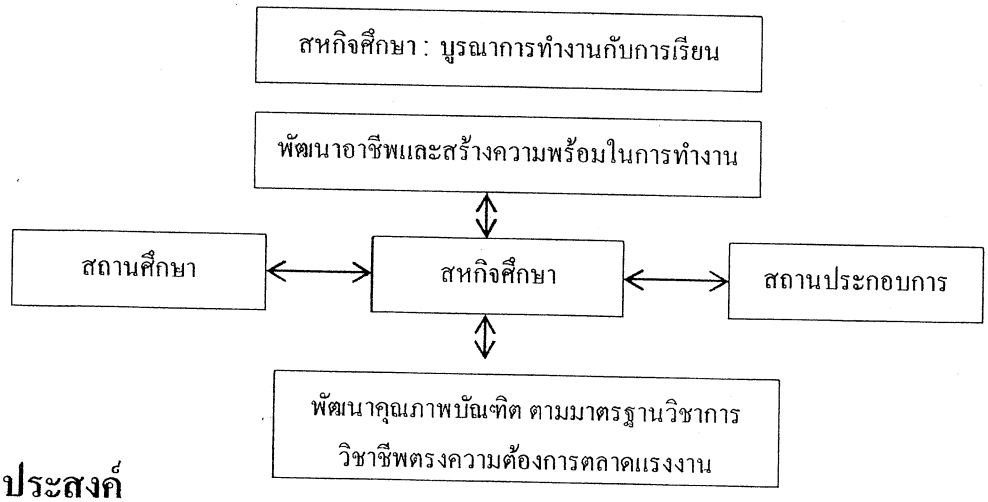

วัตถุประสงค์

1.เตรียมความพร้อมนักศึกษาในด้านการพัฒนาอาชีพ ทักษะ และประสบการณ์ก่อนสู่ระบบการทำงานจริง

2.เพิ่มเติมประสบการณ์ทางด้านวิชาการ วิชาชีพและพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา ในรูปแบบที่มีคุณค่าเหนือกว่าการฝึกงาน

3. เปิดโอกาสให้สถานประกอบการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต
4. เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัยได้มาตรฐาน และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น
5.เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษาผ่านนักศึกษาสหกิจศึกษาและคณาจารย์นิเทศ อันจะนำไปสู่ความร่วมมือที่กว้างขวางมากขึ้น

นักศึกษาสหกิจศึกษา

นักศึกษาสหกิจศึกษา จะเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการในลักษณะพนักงานชั่วคราว ได้ลงมือปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการซึ่งเป็นประสบการณ์ที่นักศึกษาไม่สามารถเรียนรู้ได้ในห้องเรียน

นักศึกษาสหกิจศึกษา จะได้รับการพัฒนาตนเอง ทางด้านความคิด การสังเกต การตัดสินใจ การวิเคราะห์ และประเมินผลอย่างมีระบบ มีการจัดเตรียมและนำเสนอรายงานวิชาการจากประสบการณ์ทำงานจริงของตนเองที่ผสมผสานระหว่างภาคทฤษฎีและการปฏิบัติเข้าด้วยกัน รวมทั้งได้ค้นพบศักยภาพของตนเองในการเลือกงานอาชีพได้ถูกต้อง

ความสำคัญของสหกิจศึกษา

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในประเทศต่าง ๆทั่วโลกใช้สหกิจศึกษาเป็นแนวทางในจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี เพิ่มขึ้นในเกือบทุกสาขาวิชาชีพ โดยมีเป้าประสงค์ตรงกัน คือ การเสริมคุณภาพบัณฑิต ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพรวมทั้ง ให้ตรงกับ ความต้องการของตลาดแรงงานซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเตรียมบัณฑิตให้พร้อมที่จะเลือกอาชีพและเข้าสู่ระบบการทำงานทันที ที่จบการศึกษาทำให้บัณฑิตสหกิจศึกษา “รู้จักตน รู้จักคน รู้จักงาน”

ประโยชน์สหกิจศึกษา

<u>ด้านนักศึกษา</u>

1. ได้รับประสบการณ์วิชาชีพตรงตามสาขาวิชาเอก ซึ่งเป็นการเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานจริงหลังสำเร็จการศึกษา
2. มีผลการเรียนในสถานศึกษาหลังจากปฏิบัติงานสหกิจศึกษาดีขึ้น
3. พัฒนาความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ภายใต้การดูแลของหัวหน้างานจริง
4. พัฒนาความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมอื่น นอกเหนือจากสังคมนักศึกษา
5. เกิดการพัฒนาตนเอง มั่นใจในตนเองมากขึ้น
6. เกิดทักษะการสื่อสารรายงานข้อมูล

7. ค้นพบศักยภาพของตนเองในการเลือกสายงานอาชีพได้ถูกต้อง
8. มีโอกาสได้รับการเสนองานก่อนสำเร็จการศึกษา
9. เป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพและความพร้อมในการทำงานสูง

ด้านสถาบันอุดมศึกษา

1. เกิดความร่วมมือทางวิชาการกับสถานประกอบการ มีโอกาสในการพัฒนาความรู้นอกห้องเรียนและโจทย์การวิจัย โดยผ่านทางนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา
2. ทราบแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาวิชาในหลักสูตรและคุณภาพบัณฑิต ให้สอดคล้องต่อความต้องการของสถานประกอบการ
3. เปิดวิสัยทัศน์ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องต่อความต้องการของสถานประกอบการ
4. สถาบันอุดมศึกษาได้รับการยอมรับจากสถานประกอบการ
5. ภาพพจน์ที่ดีในการให้โอกาสนักศึกษาปฏิบัติงานจริงในขณะที่ศึกษาอยู่

ด้านสถานประกอบการ

1. มีนักศึกษาที่มีความกระตือรือร้นและมีความพร้อมทางวิชาการช่วยปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ในระยะเวลาที่ยาวขึ้นกว่าการฝึกงานปกติ คือ 16 สัปดาห์ หรือประมาณ 4 เดือน
2. พนักงานประจำจะมีเวลามากขึ้น ที่จะไปปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นที่มีความยากและซับซ้อนมากกว่า
3. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสถาบันอุดมศึกษาและเสริมภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ในด้านการส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาและช่วยพัฒนาบัณฑิตของชาติ
4. ใช้เป็นวิธีคัดเลือกพนักงานได้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามตำแหน่งงาน
5. สิทธิประโยชน์ทางภาษี ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 จากการดำเนินงานสหกิจศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ของสหกิจศึกษา

จากผลการประเมินของสถาบันอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่า

1. บัณฑิตสหกิจศึกษา ได้งานเร็วกว่าและมากกว่าบัณฑิตที่ไม่ได้เข้าร่วมสหกิจศึกษา
2. ผู้ประกอบการพอใจคุณภาพบัณฑิตสหกิจศึกษา สูงกว่าบัณฑิตที่ไม่ได้เข้าร่วมสหกิจศึกษา
3. สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า ผู้ที่ผ่านสหกิจศึกษามีวุฒิภาวะความรับผิดชอบ และมีวินัยมากขึ้น

บทบาทของสถานประกอบการกับสหกิจศึกษา

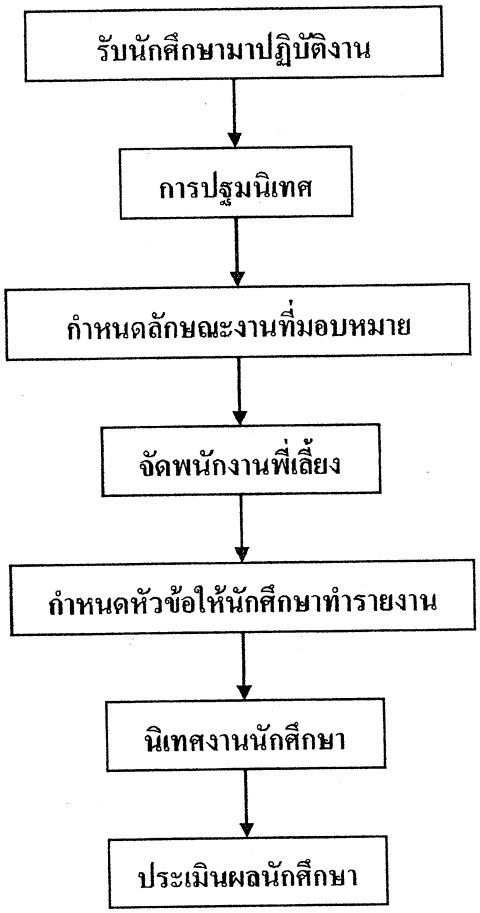

อาจารย์นิเทศงาน / อาจารย์ที่ปรึกษา

คณาจารย์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะวิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว ซึ่งทางวิทยาลัยได้กำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่กำหนดไว้ โดยมีรายเอียดดังนี้

คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา

- ผ่านการอบรมการนิเทศงานสหกิจศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาของนักศึกษาที่ไปปฏิบัติงาน
- มีประสบการณ์การเรียนการสอนไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา
- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษาเป็นอย่างดี

บทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา

- ให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาโครงงานสหกิจศึกษา และร่วมปรึกษาหารือร่วมกับสถานประกอบการ
- ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างนักศึกษา สถานประกอบการ และอาจารย์ผู้จัดการวิชาสหกิจศึกษ
- รับรองคุณภาพที่ได้รับการเสนองานจากสถานประกอบการ
- ให้คำแนะนำการลงทะเบียนเรียนวิชาสหกิจศึกษา
- เข้าร่วมรับฟังการนำเสนอสัมมนาสหกิจศึกษา และให้ข้อเสนอแนะ
- ประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล
- นิเทศงานสหกิจศึกษาระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

การนิเทศงาน

ในระหว่างการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา วิทยาลัยได้กำหนดให้คณาจารย์นิเทศดำเนินการนิเทศงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ อย่างน้อย 1 ครั้ง ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยทางสถานประกอบการต้องจัดที่ประชุมร่วมกันระหว่างคณาจารย์นิเทศและนักศึกษาสหกิจศึกษา ทั้งนี้เพื่อหารือกับสถานประกอบการและติดตามผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในหัวข้อต่อไปนี้

- รูปแบบและการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของคณะ
- แผนการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน
- รายงานสหกิจศึกษา
- ลักษณะงานสหกิจศึกษาที่สถานประกอบการมอบหมาย
- ปัญหาต่างๆ ที่สถานประกอบการพบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
- ผลการปฏิบัติของนักศึกษาและความประพฤติ
- ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา

ประโยชน์ที่อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการสหกิจศึกษาของคณะได้รับ

- คณาจารย์และผู้บริหารของวิทยาลัยสามารถกำหนด หรือพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยและสอดคล้องตรงกับความต้องการของตลาดแรงในปัจจุบัน
- เป็นการเพิ่มศักยภาพของอาจารย์และเพิ่มประสบการณ์ในภาคปฏิบัติและสามารถนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาประยุกต์ พัฒนา กับการเรียนการสอนภายในห้องเรียนได้
- อาจารย์สามารถนำความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับมาบูรณาการกับการทำงานวิจัยได้

ข้อเสนอแนะ

1. เพื่อให้การฝึกงานและสหกิจศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียว งานวิชาการและวิจัยต้องออกประกาศการฝึกงานและสหกิจศึกษา
2. ขั้นตอนการพิจารณานักศึกษาฝึกงานและสหกิจศึกษา ต้องให้ละเอียดกว่านี้
3. ต้องมีมาตรการเกี่ยวกับนักศึกษาเปลี่ยนที่ฝึกงาน โดยไม่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา
4. ก่อนนักศึกษาออกฝึกงานและสหกิจศึกษา ควรผ่านการอบรมภาษาที่ 3 เช่น ภาษาจีน